בס"ד

גליון מספר: 27

שבת פרשת בשלח

העלון מוקדש להצלחת נוחי בן זהבה ויוסף דורון בן דזי

מאור - 0542390375

- הגליון השבועי של קהילת מכון -

יגדיל תורה

אין הדבר תלוי אלא בי

הרב יעקב דואני / רב במכון יגדיל תורה ומחבר הספר בית חם

בפרשתנו, עת ישראל נמצאים על הים והמצרים מאחוריהם - בין הפטיש לסדן, משה רבנו עושה את הדבר המתבקש ביותר ומתפלל אל הקב"ה (שכן אין מעשה השתדלות מעשי שהוא יכול לעשות עכשיו), לכן מפתיעה מאד תגובתו של הקב"ה אל משה המבקש לעצור אותו מלהתפלל:

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ:

מדוע הקב"ה מבקש ממשה רבנו להפסיק להתפלל, וכי מה עוד הוא יכל לעשות? היטיב לנסח את השאלה האור חיים הקדוש:

קשה ולמול מי יצעק אם לא לה' אלהיו ובפרט בעת צרה דכתיב (יונה ב') קראת מצרה לי, (תהלים קי"ח) מן המצר קראתי יה? ואם לצד שהרבה להתפלל, הלא כל עוד שלא נענה מהעונה בצר לו לא ירף מתפלה?

שאלה נוספת שהאור חיים מוסיף לשאול, על הציווי של הקב"ה לדבר אל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ:

להיכן יסעו אם רודף (נמצא) מאחור, והים לפניהם?

האור חיים מבאר כאן יסוד גדול באמונה. במדרש מבואר שבאותה שעה שישראל עמדו על הים התנהל דיון בשמים אם הם ראויים להינצל או שהם חלילה לא טובים מהמצרים. ולאן נעלמו זכויותיהם? אותם זכויות נעלמו מישראל בגלל חוסר האמונה שלהם בקב"ה, שבאו בטרוניא אל משה כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר.

לכן התרחש אותו דיון בשמים בבית דין של מעלה האם להצילם, שכן לפעמים הקב"ה רוצה לעזור לאדם, אבל הוא כביכול לא מסוגל בגלל שלאדם אין מספיק זכויות ומעשים טובים, לכן הקב"ה אמר למשה רבנו מַה תִּצְעַק אֵלָי שבאמת אין הקב"ה יכול לסייע כעת שכן אין לישראל מספיק זכויות, ומשום כך הקב"ה ייעץ לו שידַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ דהיינו שעם ישראל יתחזקו באמונה בקב"ה ויצעדו לכיוון הים (שבשלב זה היה סגור) ובאמצעות המעשה הטוב הזה נעשה להם הנס ונבקע

>> המשך הדבר תורה בעמוד האחרון<<

דברים במחשבה

כי האדם עץ השדה

פתרון החידה הקודמת

בפני כמה מברך הגומל

החידה השבועית

האם ברכת הגומל על כל נס?

"כי האדם, עץ השדה"

הרב אמיר אזולאי/ רב במכון יגדיל תורה מחבר הספר על שלושה דברים

הקדמה:

בשבוע הבא עלינו לטובה, נציין כולנו יום מיוחד ועליון- ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות. בימים הללו שסימנם צמיחה ופריחה גשמית ורוחנית כאחד, עלינו לעצור ולהתבונן מעט באילנות הרבים המעטרים את עולמנו, וללמוד מהם דרכי צמיחה והתגדלות ראויים. למען האמת כבר במקורות קדומים מצינו השוואה רבה בין האדם לבין האילן. כך לדוגמא מצינו בתורתנו הקדושה את הפסוק הבא: "כִּֽי־תָצ֣וּר אֶל־עִיר֩ יָמִ֨ים רַבִּ֜ים לְֽהִלָּחֵ֧ם עָלֶ֣יהָ לְתָפְשָׂ֗הּ לֹֽא־תַשְׁחִ֤ית אֶת־עֵצָהּ֙ לִנְדֹּ֤חַ עָלָיו֙ גַּרְזֶ֔ן כִּ֚י מִמֶּ֣נּוּ תֹאכֵ֔ל וְאֹת֖וֹ לֹ֣א תִכְרֹ֑ת כִּ֤י הָֽאָדָם֙ עֵ֣ץ הַשָּׂדֶ֔ה לָבֹ֥א מִפָּנֶ֖יךָ בַּמָּצֽוֹר" (דברים,כ' יט'. ועיין במסכת תענית ז:, וילקוט שמעוני תתקכ"ג, שמציגים ביאורים שונים על השוואה זו). וכן מצינו עוד בדברי חכמנו זכרונם לברכה: "הוא היה אומר כל שחכמתו מרובה ממעשיו למה הוא דומה לאילן שענפיו מרובין ושרשיו מועטין והרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו ... אבל כל שמעשיו מרובין מחכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרובין שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו" (אבות ג' יז'). וכהנה עוד רבות במקורות קודשנו.

השוואה זו מעודדת אותנו להתבונן במהות האילן ובגידולו, וללמוד ממנו את הדרכים הראויות עבורנו. במאמר זה נבקש להתבונן בנקודת דמיון אחת וייחודית, שממנה נוכל להצמיח פירות רעננים בגידולנו ובצמיחתנו בבית ה'. נתבונן נא בנקודה חשובה ומהותית בנוגע לתחום החינוך- בראש ובראשונה החינוך שלנו את עצמנו, ומתוך כך גם חינוך ילדנו.

המחנך כגנן בבית ה':

לו נתבונן בשדה אחת בלבד לאורך שנה שלימה, נוכל לראות תופעה מעניינת וייחודית. לאורך השנה מינים וזנים רבים ושונים צומחים בשדה בד"כ בהתאם לתקופת המשתנה. אולם כל חקלאי יודע הוא בבירור שכל צמח וצמח באשר הוא, דורש תנאי צמיחה שונים. האחד ידרוש כמות גדולה של מים, השני יזדקק לכמות מועטה של מים אך לדישון רב וכן הלאה. לאור זאת צריך החקלאי להיות בקיא היטב בעולמו המיוחד של כל צמח וצמח ולהעניק לו את תנאי הצמיחה

המקסימאליים והמבריאים ביותר עבורו. חקלאי מנוסה, בד"כ יבין באופן טבעי שמן הטעות הוא להכריח את כלל הצמחים כולם לצמוח בתוך תנאי גידול אחידים ושווים. למען האמת הצמחה שכזו לא רק שלא תיהיה רווחית עבור החקלאי, אלא תגרום לאילנותיו להתמעט אט אט.

א"כ ניתן לראות שבעולם החקלאות, כל מי שעיניו בראשו מסכים הוא שעל מנת להצמיח את האילנות בצורה המקסימאלית והנכונה ביותר, עלינו להעניק לאילן את תנאי ההצמחה הטובים ביותר עבור עולמו וצמיחתו. עליו להעניק לו את צרכיו הטבעיים, ואלו יאפשרו לאילן לצמוח ולגדול. אם נעמיק עוד מעט בלבד בדברים הללו, נגלה שלאורם, מתקבלת בליבנו הגדרה חדשה לתפקידו של החקלאי או הגנן. אחריותו של החקלאי אינה "להצמיח" פירות, אלא להעניק לאילן את המרחב הבריא ביותר שעל גביו יוכל לצמוח כראוי ולהיות לעץ איתן.

מתוך ההשוואה המרובה בין האדם לעץ השדה, נבקש לעמוד מעט על הנקודה החשובה הזו בהקשר של תהליך הצמחת האדם- החינוך. ראינו שתפקידו של החקלאי אינו אלא לאפשר את הצמחתו המקסימאלית והטבעית של האילן. לאור זאת נשאל אפוא מהו תפקידו של המחנך - המשמש לפי ההשוואה בין האילן לאדם כ"גנן", שמטרתו להצמיח את האדם בצורה המקסימאלית והטובה ביותר. לשם כך נעיין בדבריו הנפלאים של בעל הספר החשוב 'חובת התלמידים' ונדלה מתוכם יסודות נכבדים לענייננו:

"לא את אומנות החנוך של הפדגוגיה כונתנו בזה להורות, איך לשמש בשכל התלמיד ואמצעים, איך להרחיב את בינתו בידיעת פשט התורה, כי לא את השכל של התלמיד בלבד אנו מחפשים עתה, רק את כל התלמיד, את הנפש,

רוח ונשמה של הילד הישראלי אנו מחפשים לקשרו באלהי ישראל ויהיה יהודי חרד לדבר ד׳ וכל מאויו אליו יתברך יהיו.הנה עד כמה שיודע כל אב וכל מלמד שבניהם ותלמידיהם הקטנים אשר לפניהם לא ישארו בקטנותם, רק יגדלו ויהיו לאנשים גדולים בשנים, אפשר גם גדולים בתורה ועבודה מכל מקום ישנם אשר בתכליתם רק מה שנגד עיניהם, וכיון שרק נערים נגדם, לכן רק לחנך אותם לנערים טובים מטרתם, ותורה ויראה רק כערך ילדותם רצונם להכניס אל קרבם ודי להם, אבל מלמד ואב כזה חוטא הוא נגד ד׳ ועמו. צריך המלמד והאב לדעת שאת בני ד׳ וגדולי ישראל עליהם לחנך ולגלות, ואת הנערים אשר לפניהם יראו לנשמות גדולות אשר עודן באבן, ועליהם להצמיחן ולהפריחן. גנן הוא בגן ד׳ לעבדה ולשמרה, ואף אם יראה בהם נערים אשר לפי הכרתו מרי נפש הם ומדות רעות להם, ידע שזה טבע של גרעיני הנשמות ובסר המלאכים, מרים הם בחניטתם ומלאים עסיס בגדלותם.״.

מלמד אותנו האדמו״ר מפיאסצנה עניינים חשובים ומהותיים בדבריו אלו: מן התופעות המצויות ביותר בעולמנו, היא שבעולם החינוך הכללי, וגם בעולם החינוך התורני, ישנה השקפה ״פדגוגית״ אשר מצויה היא רבות. לפי השקפה זו, מתבונן המחנך בחניכו כדף חלק לחלוטין, אשר עליו כמחנך לצקת בו את עולם התוכן ולעצב אותו בהתאם לרצונותיו, תקוותיו ושאיפותיו שלו. אולם דרך כזו אם עומדת היא לבדה בעיני רוחו של המחנך רעה ומרה היא. שכן, מתוך משקפיה רואה המחנך את כל תלמידיו השונים כתמונה אחידה, וממילא יוצר הוא דרך פדגוגית שכביכול אמורה להיות תואמת לכל תלמידיו מבלי יוצא מן הכלל, ללא כל יחס לאופי השונה של כל תלמיד ותלמיד. במובן שכזה, הופך המחנך את תלמידיו למעין ״בית חרושת״ להחדרת ידע והשכלה.

אולם מלמדנו האדמו״ר מפיאסצנה יסוד אחר לחלוטין. תפקיד המחנך אינו להיות מנהל פס ייצור בבית חרושת חלילה, אלא ״כגנן״. עליו להתייחס אל כל תלמיד ותלמיד כאל אדם בעל תעצומות נפש וכוחות חיוביים, שיצמחו בכל מקרה, ועליו - המחנך הגנן, מוטלת החובה הקדושה לאפשר לתלמידיו לצמוח בתנאי הצמיחה הטובים והטהורים ביותר, ולכוון את גידוליהם כראוי. המחנך אינו זה שמגדל את הילד בפועל, הילד יגדל כך או כך, אלא שהמחנך אחרי לזה שהילד יגדל ויצמח בצורה הטובה והראויה ביותר.

לכל אחד יש כוחות ייחודיים:

מתוך כך אנו מבינים שתפקידו של המחנך צריך להתמקד בהצמחה החיובית של חניכיו. חלק ניכר וחשוב מההצמחה הזו, מתמקד הוא בהצמחה האישית והייחודית של כל תלמיד ותלמיד. לכל אדם יש טבע אחר וממילא כוחות וצרכים אחרים, צריך המחנך להתבונן היטב במחונכיו ולהעניק לכל יילד את תנאי הצמיחה הטובים והמקסימאליים ביותר עבורו, עבור העולמו הפרטי והמיוחד. דומה הנהגה זו, להנהגת החקלאי בעת גידולו זנים ממינים שונים, לכל זן וזן יעניק החקלאי או הגנן, את תנאי הגדילה הטובים והבריאים ביותר עבורו שיצמיחו אותו לעץ רענן. להליכה נגד הטבע הפנימי יש השלכות!

במידה וילך המחנך נגד הצרכים הבסיסיים והטבעיים של חניכו, עלול הדבר להוליד השלכות קשות מנשוא. נבקש להתבונן מעט בדבריו הנפלאים של הרב קוק זצ״ל בעניינים החשובים הללו (אורות התורה, ט׳ ו׳):

״ישנם שיצאו לתרבות רעה, מפני שבדרך למודם והשלמתם הרוחנית בגדו בתכונתם האישית המיוחדת. הרי שאחד מוכשר לדברי אגדה, ועניני ההלכה אינם לפי תכונתו להיות עסוק בהם בקביעות, ומתוך שאינו מכיר להעריך את כשרונו המיוחד הוא משתקע בעניני הלכה, כפי מנהג המורגל, והוא מרגיש בנפשו נגוד לאלה הענינים שהוא עוסק בהם, מתוך שההשתקעות בהם אינה לפי טבע כשרונו העצמי. אבל אם הי׳ מוצא את תפקידו וממלאו, לעסוק בקביעות באותו המקצוע שבתורה, המתאים לתכונת נפשו, אז הי׳ מכיר מיד שהרגשת הנגוד שבאה לו בעסקו בעניני ההלכה לא באה מצד איזה חסרון בעצמם של הלמודים הקדושים והנחוצים הללו, אלא מפני שנפשו מבקשת מקצוע אחר לקביעותה בתורה, ואז הי׳ נשאר נאמן באופן נעלה לקדושת התורה, ועושה חיל בתורה במקצוע השייך לו, וגם עוזר על יד אותם שידם גוברת בהלכה, להטעימם מנעם האגדה. אמנם כיון שאינו מכיר את סבת הרגשתו הנגודית בלמוד, והוא מתגבר נגד טבעו, תיכף כשנפתחים לפניו איזה דרכים של הפקר הוא מתפרץ ונעשה שונא וער לתורה ולאמונה, והולך מדחי אל דחי, ומהם יצאו מה שיצאו מבני פריצי עמנו, המתנשאים להעמיד חזון ולסמות עינו של עולם. - ובחלוק המקצעות

השונים בסדרי הלמוד, לפי התכונות הנפשיות השונות, יש מי שנטיתו חזקה לחכמות מיוחדות, שגם הוא צריך ללכת לפי נטיתו הפנימית, ויקבע עתים לתורה. וזה וזה יעלה בידו, כי יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, וכבר נסתפקו ה"תוספות ישנים" בשלהי יומא בזה, מה שיהיה עיקר וטפל, ובכלל הדבר תלוי לפי התכונה וטבע הנפש של כל אחד ואחד."

אם נבקש לכפות את הילד המחונך תחת ידנו, "למודל" חינוכי מדויק שעומד אל מול עיני רוחנו, עלולים אנו לגרום לכך שיעזוב הילד הטהור את חיק התורה והמצוות.

יראה הוא את עולם התורה כעולם חיצוני עבורו שאינו עונה על צרכיו, תקוותיו ושאיפותיו. עלינו להדריך את הילד לחיי קדושה טהרה והתקדמות אולם עם כל זאת, עלינו לאפשר לו למצוא את עצמו, את כישרונותיו, את עצמיותו בתוך עולם הערכים היהודי. כך יימצא הוא המחונך את כל שאיפותיו ותקוותיו בתוך עולם הקודש, ואלו, יקבלו מענה עליון, שלם ומוחלט לכל צרכיהם.

שנזכה בעז"ה להיות גננים בבית ה', ולהצמיח פירות רעננים וטהורים כברכת ה' הטובה.

ברכת הגומל למי שהולך בדרך או היה חולה

הרב מאור תורג'מן / יו"ר מכון יגדיל תורה

הטור כתב שנוהגין באשכנז וצרפת שאין מברכין כשהולכים מעיר לעיר שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי בה חיות רעות ולסטים, ומה שמבואר בירושלמי "כל הדרכים בחזקת סכנה" זה דוקא לענין תפילת הדרך שבכל הדרכים צריך אדם לבקש על עצמו, אבל ברכת הגומל נתקנה במקום תודה.

ולענין חולה הטור הביא שהר"ר יוסף כתב שדוקא חולה שנפל למטה מברך הגומל, אבל חש בראשו או במעיו א"צ לברך וכן כתב הראב"ד דוקא במכה של חלל שיש בו סכנה.

הרמב"ם כתב שבכל דרך ובכל חולי צריך להודות- כמבואר בירושלמי שכל הדרכים בחזקת סכנה הם (וכל החולים בחזקת סכנה הם) וכ"כ בערוך דאפילו חש בעיניו או בראשו צריך לברך וכן נוהגין בספרד.

הב"י כתב שדין זה שכתב הטור בשם הרמב"ם אינו מבואר בדבריו, אמנם הטור דייק זאת, ממה שהרמב"ם במקום לכתוב הולכי מדברות, כתב "הולכי דרכים", ומשמע שבכל הולך דרך. ומכך למד הטור שחולה ונתרפא דין זה בכל חולי. ואפשר שיש לגרוס רמב"ן ומבואר דין זה בספרו תורת האדם שלאו דוקא בחולי שיש בו סכנה ולא במכה של חלל דוקא אלא כל שעלה למטה וירד צריך להודות, וכן בדרך כל הולכי דרכים צריכים להודות. וכן מבואר ברשב"א בתשובה שאין הפרש בין שיש לו מיחוש קבוע לבוא מזמן לזמן ובין שאינו קבוע, ואדרבה כל שהוא קבוע הוא יותר חזק, ואע"פ שנעשה לו נס פעמים רבות וניצל ממנו מן השמים רחמוהו, ולאו כל שעתא ושעתא מתרחיש ניסא.

עוד כתב הב"י שמה שכתב הטור שנית שהרמב"ם למד כן מכך שכתוב בירושלמי שכל הדרכים בחזקת סכנה הם, שאינו יודע מה דבר זה מלמדנו שכן כבר מבואר לעיל שבני צרפת מפרשים שהכוונה לתפלת הדרך דוקא,

אמנם הב"י כתב שמצא ספר שכתוב בו דגרסינן בירושלמי כל החלאים בחזקת סכנה הם וכתב הב"י שזוהי גירסה ישרה, שכן מבואר שבכל חולי צריך להודות כדמשמע מדברי

הרמב"ם, שהרי כל החלאים בחזקת סכנה אין לברך אלא רק לענין ברכת הגומל, ואפשר שמכאן הרמב"ם למד שה"ה לכל הדרכים בחזקת סכנה שזה דין לברכת הגומל, שכן שניהם נאמרו בלשון אחר, וכמו שפירשנו לגבי חלאים כן יש לפרש לענין דרכים.

ה"ר דוד אבודרהם, רמב"ן- עתה נהגו העולם לברך ברכת הגומל אפילו כשהולכים מעיר לעיר.

מהו אותו שיעור שיש לברך עליו ברכת הגומל לסוברים שיש לברך למי שהולך בדרך?

וכתב בה"ג (ברכות פ"ד) שכשיש לו לילך פרסה או יותר אומר תפילת הדרך, אבל פחות מפרסה אינו אומרה ומכאן יש ללמוד שהשיעור הוא פרסה לענין ברכת הגומל.

ארחות חיים- יש אומרים שאינו מברך אלא אם הלך פרסה או יותר, והרמב"ן כתב שכל דרך בחזקת סכנה ואפילו פחות מפרסה, אמנם המנהג דוקא אם הולך פרסה.

והב"י הכריע שלענין הלכה נראה דבפחות מפרסה אינו מברך הגומל וכדברי בה"ג לענין תפילת הדרך.

פסיקת הלכה: השו"ע פסק: "באשכנז וצרפת אין מברכין כשהולכין מעיר לעיר, שלא חייבו אלא בהולכי מדברות דשכיחי ביה חיות רעות ולסטים; ובספרד נוהגים לברך, מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה; ומיהו בפחות מפרסה אינו מברך, ואם הוא מקום מוחזק בסכנה ביותר, אפילו בפחות מפרסה". ובחזו"ע (עמ' שסו) העלה שלמנהג ספרד יש לברך בנוסע מעיר לעיר, אף כשאין חשש לסטים וחיות רעות שכל הדרכים בחזקת סכנה וכל שנוסע במכונית מחוץ לעיר כשיעור מהלך פרסה דהיינו זמן הנסיעה שבעים ושתים דקות חייב בברכת הגומל (וה"ה לרכב וה"ה לרכבת).

ר' **תומר אברהם** זכה בשובר לרכישה ב100 ₪ במכון בקורסים הדיגיטליים

גאולה מהפטרה פרשת בשלח שירת דבורה

הרב מאור תורג'מן / יו"ר מכון יגדיל תורה

בטור הזה, גאולה מההפטרה, אני מנסה להאיר את הקשר בין המסר הגאולי המופיע בהפטרה לבין העבודה המוטלת עלינו בכדי לקרב את הגאולה. למשל, ישעיהו הנביא , הגאולה היא כל עניינו ,ישעיהו מקבל הכי הרבה " רייטינג" - בהפטרות 19 במספר, ברצף השבתות והחגים במהלך השנה . נוסף על כך גם הנביאים כמו עובדיה ,מלאכי ויחזקאל עוסקים בתקומת ישראל.

כל זה מחדד את העבודה שכשתקנו חז"ל את ההפטרות היתה להם מגמה מובהקת והיא לעסוק בגאולה. ועוד ישנם נביאים שמדברים גם על חורבן וגלות . ידוע שאין נביא מדבר על דורו בלבד . כמה חשוב ללמוד על העבר המר בכדי שלא נחזור על הטעויות שלנו.

ההפטרה שלנו מאירה באור מיוחד את תפקידן של הנשים דווקא בעתות גאולה . ידועה המימרה "בזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים" ובכל דור ודור אמרו חז"ל :"אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור". גם בפרשה שלנו בעת גאולת ישראל ממצרים נשים הן כוח מרכזי ומשפיע.

הפעם, בשירת דבורה, גם היא לא חסכה בביקורת על עם ישראל "יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אָז לָחֶם שְׁעָרִים" עם ישראל בחר בעבודה זרה ולכן המלחמה הגיעה עד לפתחם, עבודה זרה בתרגום לימינו, זהו כל עיסוק לא תורני שהאדם הופך אותו למרכזי בחייו: "מָגֵן אִם-יֵרָאֶה וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל".

המספר ההתחלתי של חיילי יהושע בן נון היה ארבעים אלף ועכשיו, אומרת דבורה, אין אפילו אחד שמעז להרים רומח להגן על עצמו. ענין זה מזכיר לי כי הרב מרדכי אליהו זצק"ל אמר שכשאין ברכה מאת ה' חיילי צה"ל עם המכשור הכי חכם לא יוכלו על ילד פלסטיני המיידה אבנים "בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים חִקְקֵי לֵב" - בשבט ראובן קיימת התלבטות האם לצאת לעזור לאחים או לא "לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת עֲדָרִים לִפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי לֵב."

ראובן, אתה שהיית חלוץ מלחמה למה לא באת? למה נשארת עם העדרים ?! "גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת אָשֵׁר יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכּוֹן."

השבטים הנוספים הנזכרים ,גם הם לא יצאו לעזרת אחיהם. במילים אחרות : עם ישראל למה אינכם באחדות ?! "אוֹרוּ מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָה אֹרוּ אָרוֹר יֹשְׁבֶיהָ" מרוז הייתה עיר גדולה שציפו שתצא לעזרה במלחמה ,והיא לא עזרה. ארורה העיר הזו ארורים יושביה ואילו מצד שני: "זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה."

מצד שני יש בעם ישראל כאלה המוסרים את נפשם למען הכלל תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ. במדרש תדשא מובא כי יעל נחשבת גיורת כשרה.האלשיך הקדוש מסביר כי השכינה היתה עם יעל בעת שהרגה את סיסרא. סיסרא,גיבור חיל היה ,ויעל פחדה שיקום משנתו לאחר שתידקור אותו ,מאחר ומדקירה אחת היה יכול עוד לקום ולנקום בה, ולכן השכינה הייתה איתה כדי שיהיה בה העוז להרוג את החזק שבלוחמים בעת ההיא . דמותה של יעל מקפלת בתוכה תעוזה בעלת אופי של "גאולה" : ממש כמו פנחס (שהוא אליהו הנביא "מלאך הגאולה")שיוצא נגד כל היגיון להרוג את נשיא שבט שמעון .כידוע פנחס היה אדם חלש מאוד ולא ממש איש חיל. כך גם יעל ,יעל יצאה מתוך הפחד האישי שלה והחששות ועשתה את המעשה הנכון והלא מובן מאליו ,ולכן מברכת אותה דבורה באופן מיוחד.

נכון לציין כי בזכות ציפורה שעזרה למשה,הוא נשאר בחיים בזמן שהיה בכלא מדיין, וכך שרד והצליח להוציא לבסוף את ישראל ממצריים. בהפטרה מופיעות נשים גואלות בדמות דבורה הנביאה ויעל ,נשים המקריבות את נפשן, ועל ידי כך כל העם זוכה לתקומה. אישית ,אני חושב בוודאי שגברים יכולים להחיש את הגאולה אך הנשים ניחנו בבינה ,חוש ומוטיבציה, לפעול נכון בזמן הנכון. שבת שלום

שאלת השבוע

האם ברכת הגומל מברכים על כל נס שאירע לאדם?

ר׳ שמעון פרץ—זכה בשובר לרכישה בקורסים של 100 ש״ח

את הפתרונות יש לשלוח למייל או לוואטסאפ של המכון עד יום רביעי

myagdiltora@gmail.com / 0542390375

מזל״ט ואיחולים

העלון מוקדש לרפואת חנה אזולאי בת סוליקה

ולעילוי נשמת מסעוד בן עיישה ושרה בת חנה

ודוד רחמים בין עישא ואברהם ז״ל

ניתן לשלוח מזל״ט או איחולי ברכה למייל או לוואטאפ של המכון עד יום חמישי.

>> המשך הדבר תורה מעמוד השער >>

הים - כי גדול הבטחון והאמונה להכריעם לטובה.

רואים מכאן שכאשר האדם נמצא בצרה אל לו לתלות זאת בכל מיני סיבות חיצוניות לו (ולפעמים אף לפנות לנביאי שקר), אלא על האדם להבין שהכל תלוי במעשיו הדורשים תיקון וכן חיזוק האמונה שלו בקב״ה שתהיה חזקה ואמיתית, ובודאי כאשר יפתח אפילו פתח כחודו של מחט – הקב״ה יפתח לו אף יותר מים סוף.

שבת שלום!